

VÁZLATOK

VII. Európa legmagasabb hegysége az Alpok

Alpok → fiatal lánchegység → az Eurázsia-hegységrendszer tagja → újidő harmadidőszak → gyűrődés

elhelyezkedése:

- Rhône folyó völgyétől a Kárpát-medencéig
- fő csapásiránya: NY-K

kőzetei:

- meghatározó kőzetei: *középidői* kőzetek → Thetys-tenger üledéke: **mészkö**, dolomit
- *óidei* kőzetek → a hegység alapja → **gránit**
- *harmadidőszak* → **homokkő**

felosztása:

- Nyugati-Alpok
- Keleti-Alpok
- határuk: a **Boden-tó – Splügen-hágó** vonalában húzódik

szerkezete:

- központi **kristályos** övezet → **mészkö, dolomit** vonulat É-on és D-en → **homokkő** vonulat É-on

Nyugati-Alpok

- az Alpok magasabb része → 4000 m-t meghaladó hegycsúcsok → itt található a hegység legmagasabb pontja: **Mt. Blanc** (4807 m) – Franciaországban → felszínét a **gleccserek** alakították
- Matterhorn** 4478 m (Svájc és Olaszország határán) ; **Szt. Gotthárd-hágó** (Svájc)

Kelet-Alpok

- alacsonyabb → éles gerincek, meredek völgyek, nagy fennsíkokat fognak közre
- Grossglockner** 3797 m (Ausztria); **Brenner-hágó** (Ausztria és Olaszország határán)

ÉGHAJLATA

- **éghajlatválasztó hegység** (mediterrán-kontinentális)
- hegyvidéki
- D-i lejtője melegebb: → lábvidékén mediterrán növénytakarulás
- É-i lejtője hűvösebb → erdőben gazdag

csapadék:

- Ny-K irányban csökken
- nyugati oldal csapadékban gazdag
- zárt medencék, keleti oldal keveset kap

hóhatár:

- É-on: 2400-2600 m-en
- D-en: 2700-2900 m-en

szele:

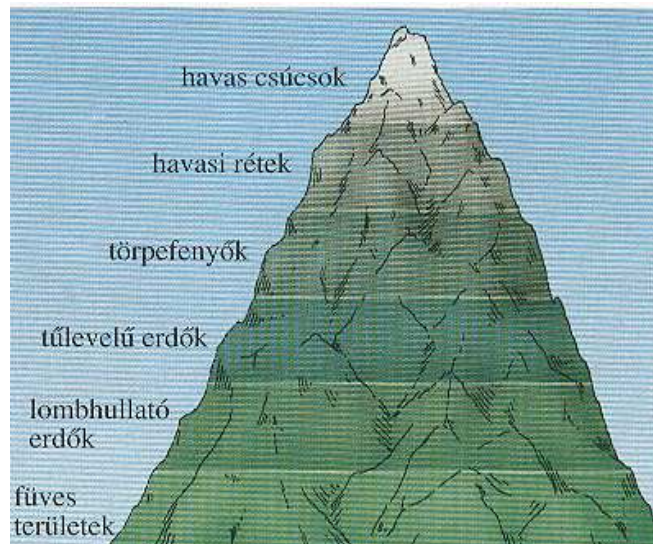
→ fön (bukó) szél → a keleti oldalt melegíti → lavinaveszély

NÖVÉNYZET

→ hegyvidéki növényövek (övezetes elrendeződés)

500 méterig	tölgyesek	} lomboserdők
500-700 méterig	gyertyános tölgyesek	
700-1100 méterig	bükkösök, kb. 1100 méter a gabonatermesztés határa	
1100-2100 méterig	fenyves erdők, kb. 2100 méter az erdőhatár	
2100-2500 méterig	törpefenyvesek, havasi rétek, legelők, kb. 2500 méter a fahatár	
2500-3000 méterig	sziklahavasok, havasi rétek	

Az Alpok **3000 méternél** magasabb területeit nyáron is mindenhol hó borítja.



VÍZRAJZA

→ vízvásztó hegység

→ bővizű folyók → **Rajna**
→ **Rhône**
→ **Inn**

→ tavak → gleccservölgy tavak → **Boden-tó**
→ **Genfi-tó**

ÉLET A MAGASHEGYSÉGBEN

energiaforrás

víz → nagyeesű, bővizű patakok, folyók → vízi energia → villamos áram

nyersanyagok

fa → erdők → fa-, papír, cellulózipar

mezőgazdaság

szarvasmarha → állattenyésztés → **havasi pásztorkodás**

vendéglátás

→ tiszta levegő, nyári napsütés, hó

→ sport, üdülés

→ szanatóriumok, szállodák

közlekedés

→ a hágókon keresztül

→ jól kiépített, villamosított vasútvonalak

→ autópályák, alagutak, völgyhidak (viaduktok), szerpentinek → **belső és átmenő** forgalom

FOGALMAK

hóhatár	az a magasság, ahol az év minden időszakában a csapadék hó formájában hullik le
tó	felszíni mélyedésben létrejött állóvíz, melynek nincs közvetlen tengeri eredetű kapcsolata tengerrel vagy óceánnal.
tengeri eredetű kapcsolat	tenger, vagy tengersizoros
gleccservölgy tó	a jégkorszaki gleccservölgyekben a moréna halmok mögött, a gleccser olvadékvizéből létrejött tó
havasi pásztorkodás	nyáron a hegyekben legeltető (villanypásztor), télen a völgyekben istállózó állattartás. A téli időben a nyáron megtermelt takarmánnyal, szénával etetik az állatokat
hágó	olyan hegyek, havasok, dombok közt fekvő út, amelyen keresztül túl lehet jutni egy hegyláncon.
völgyhíd (viadukt)	völgyön átívelő híd

TÉRKÉPANYAG

Kárpát-medence

Alpok

Nyugati-Alpok

Keleti-Alpok

Mont Blanc

Matterhorn

Grossglockner

Brenner-hágó

Splügen-hágó

Szent Gotthard-hágó

Rajna

Rhône

Inn

Boden-tó

Genfi-tó